

A Magyar Kémikusok Egyesületének tudományos ismeretterjesztő folyóirata és hivatalos lapja

SZERKESZTŐSÉG:

Felelős szerkesztő: LENTE GÁBOR
KISS TAMÁS örökös th. főszerkesztő
Olvasószerkesztő: SILBERER VERA
Tervezőszerkesztő: HORVÁTH IMRE

Szerkesztőbizottság:

KEGLEVICH GYÖRGY,
a szerkesztőbizottság elnöke,
BÁLINT MÁRIA, BUZÁS ILONA,
DOMBRÁDY ZSOLT, FÁBIÁN ISTVÁN,
GREINER ISTVÁN, HANCSÓK JENŐ,
ifj. SZÁNTAY CSABA, KALÁSZ HUBA,
KISS TAMÁS, MERNYÁK ERZSÉBET,
SKODÁNE FÖLDES RITA,
SZÉPVÖLGYI JÁNOS, TÖMPE PÉTER,
ZÉKÁNY ANDRÁS

Szerkesztők:

ANDROSITS BEÁTA, DOBÓ DORINA,
KEGLEVICH KRISTÓF, KERTI GÁBOR,
NAGY GÁBOR, PAP JÓZSEF SÁNDOR

Szerkesztőségi titkár: SÜLI ERIKA

Kapják az Egyesület tagjai és a megrendelőik
A szerkesztésért felel: LENTE GÁBOR

Szerkesztőség: 1015 Budapest, Hattyú u. 16.
Tel.: 36-1-225-8777, 36-1-201-6883
Fax: 36-1-201-8056
E-mail: mkl@mke.org.hu

Kiadja a Magyar Kémikusok Egyesülete
Felelős kiadó: ANDROSITS BEÁTA
Nyomdai előkészítés: HORVÁTH IMRE
Nyomás: Europrinting Kft.
Felelős vezető: ENDZSEL ERNŐ
ügyvezető igazgató

Terjeszti a Magyar Kémikusok Egyesülete
Az előfizetési díjak befizethetők a CIB Bank
10700024-24764207-51100005 sz.
számlájára „MKL” megjelöléssel
Előfizetési díj egy évre 11 400 Ft
Egy szám ára: 950 Ft. Külföldön terjeszti
a Batthyany Kultur-Press Kft.,
H-1014 Budapest, Szentháromság tér 6.
1251 Budapest, Postafiók 30.
Tel./fax: 36-1-201-8891, tel.: 36-1-212-5303

Hirdetések-Anzeigen-Advertisements:
SÜLI ERIKA

Magyar Kémikusok Egyesülete,
1015 Budapest, Hattyú u. 16.
Tel.: 36-1-201-6883, fax: 36-1-201-8056,
e-mail: mkl@mke.org.hu

Aktuális és archivált számaink honlapunkon
(mkl.mke.org.hu) olvashatók

Index: 25 541
HU ISSN 0025-0163 (nyomtatott)
HU ISSN 1588-1199 (online)
DOI: 10.24364/MKL.2023.12

A lapot az MTA MTMT indexeli, és a REAL,
továbbá az Országos Széchényi Könyvtár
(OSZK) Elektronikus Periodika Adatbázisa
és Archivuma (EPA) archiválja

2023-ban a Magyar Kémikusok Egyesületének több, korábban nem tapasztalt, rendkívüli feladattal kellett szembenéznie, és az elmúlt év jelentős változásokat eredményezett az Egyesület életében.

Idén nemcsak az Intézőbizottság mandátuma járt le, hanem tizenkét év után Simonné Sarkadi Livia professzor elnöki megbízatása is véget ért. Androsits Beáta idén decemberben húsz aktív és kiemelkedően hatékony esztendő után szintén leköszön ügyvezető igazgatói megbízatásáról. Az egyesületi vezetés változásain túl a Magyar Kémikusok Lapja felelős szerkesztői tisztségéről tizenöt év után leköszön Kiss Tamás professzor és a szerkesztőbizottság búcsúzó elnöke, Szépvölgyi János professzor helyett is új személyt választottunk. Ezek tükrében bátran állíthatom, hogy a 2023-as esztendő mindenképp rendhagyó lett az Egyesület életében, hiszen korábban soha nem volt példa arra, hogy egyszerre kerüljön sor a vezetői kulcspozíciókban levő személyek váltására. Egy évvel korábbi beköszöntőmben már kitértem ezekre a kihívásokra, amelyek megoldásában mind a régi, mind az újraválasztott Intézőbizottságnak komoly érdemei vannak.

A régi helyen és a szokott időben, a Fasori Evangélikus Gimnáziumban májusban megtartott Küldöttközgyűlés egyhangúlag elnökké választotta Szalay Péter professzort, az ELTE Kémiai Intézetének egyetemi tanárát. Az MKL új felelős szerkesztője Lente Gábor, a Pécsi Tudományegyetem professzora, a szerkesztőbizottság elnöke Keglevich György, a BME egyetemi tanára lett. Az ügyvezető igazgató személyére kiírt állásfolyázat sikeres volt, 129 jelentkezőből sikerült az új ügyvezető személyt kiválasztani, akit a januári lapszámban mutatunk be.

Idén az MKE nagy sikerrel rendezte meg 4. Nemzeti Konferenciáját Egerben, ahol rendkívül magas szakmai színvonalat képviselő plenáris előadók ismertették a kémia legújabb eredményeit. A konferencián először került sor két kerekasztal-beszélgetésre és nagy sikerű „flash poszter”-szekcióra.

Decemberi lapszámunkban az MKE, a vegyipar eseményei és karácsonyi írások mellett külön cikksorozatot olvashatnak, amely a Műegyetem Vegyészmérnöki és Biomérnöki Karának 150 éves ünnepi eseménysorozatához kapcsolódik. Szarka András professzor dékáni felvezetőjét követően a kar öt tanszéke mutatkozik be: a történelmi távlatoktól kezdve az aktuális kutatási profilig ismertetik tevékenységüket. A BME professzoraként is olvasva az összefoglalókat őszintén remélem, hogy a következő években, évtizedekben is hasonlóan magas színvonalú és eredményes oktató-kutatómunka folyhat a karon, és a következő születésnapjára is ennyi sikertörténetről számolhat be.

Tavaly decemberben Pálinkó Istvánt idéztem: „Hát nem semmi évünk volt 2020-ban.” Azt hiszem, ez az idézet ismét megállja a helyét, így bátran írhatom, hogy nem semmi év volt 2023. Rengeteg feladaton és kihíváson vagyunk túl, amelyek megoldásában mind a leköszönt, mind az új, megválasztott vezetőségnek komoly érdemei vannak. Köszönetet mondok a segítségükért, az ötleteikért és a feladatok megoldásában nyújtott aktív személyes és gyakorlatias segítségükért. Sok munka van mögöttünk, és 2024 is tartogat kihívásokat, különösen a megvalósított működési környezet miatt.

De közeleg az advent, a karácsony. Megváltozott világunkban a mindennapi bosszúságokat félretéve szenteljük időt a családjainknak, szeretteinknek. Töltsünk velük minőségi időt, töltődjünk fel, hiszen az energiára nagy szükség lesz a következő esztendőben is. Áldott karácsonyt, békés ünnepeket és kitartást 2024-re!

Miksa László Tamás
egyetemi tanár,
az MKE főtítkára

TARTALOM

150 ÉVES A BME VEGYÉSZMÉRNÖKI ÉS BIOMÉRNÖKI KARA

Szarka András: 150 éve összefonódva a magyar vegyiparral – 150 éves a Budapesti

Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Vegyészmérnöki és Biomérnöki Kara **350**

Tanszéki munkaközösség: Több mint 175 éves a BME Szervetlen és Analitikai Kémia Tanszéke **352**

Hegedűs László, Hornyánszky Gábor, Nagy Zsombor Kristóf: Szerves Kémia és Technológia Tanszék **356**

Béri János, Pusztai Éva, Deák András, Miksa László Tamás: Kémiai és Környezeti Folyamatmérnöki Tanszék **360**

Leveles Ibolya, Németh Renáta, Tömösközi Sándor: Alkalmazott Biotechnológia és Élelmiszertudományi Tanszék – múlt, jelen és az elképzelt jövő **365**

Kállay-Menyhárd Alfréd, Tátraaljai Dóra, Pukánszky Béla, László Krisztina, Bulátkó Anna, Albert Emőke, Tegze Borbála, Márton Péter, Hórvölgyi Zoltán, Gyarmati Benjámin, Szilágyi András, Hessz Dóra, Kubinyi Miklós, Kállay Mihály: Kutatómunka a Fizikai Kémia és Anyagtudományi Tanszéken **370**

HONNAN LESZ ENERGIÁNK?

Lente Gábor: Akkumulátorfejlesztés és -gyártás: az élet, a világmindenség, meg minden **376**

Lente Gábor: Álomszerű lítiumlelőhely-felfedezés Nevadában **377**

KITEKINTÉS

Író a gyógyszergyárban. Örkény István és az Egis **378**

Lente Gábor: Holt, eltűnt és élő testek karácsonyra **380**

VEGYÉSZLELETEK

Lente Gábor rovata **382**

A HÓNAP KÉMIAI PUBLIKÁCIÓJA **383**

A HÓNAP HÍREI **383**

Címlapunkon:
150 éves a BME Vegyészmérnöki és Biomérnöki Kara (a képen a BME Ch épülete; épült: Czizler Győző tervei alapján 1902 és 1904 között)